

NARODNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan opoldne, izvzemši nedelj in praznikov.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po pošti:
Din 20.—, inozemstvo Din 30.—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO:
SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 13.
TELEFON ŠTEV. 552.
UPRAVNIŠTVO: KONGRESNI TRG ŠTEV. 3.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisanim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu šte. 13.633.

Nove volitve.

Vsled nedelavnosti skupščine in zapletenih odnošajev v vladi se v javnosti vedno bolj poudarja potreba novih volitev. In da ne bi izgledalo, da se kdo volitev boji, poudarjajo tako nekateri opozicijski kot vladni poslanci, da tudi oni zahtevajo nove volitve.

Zdi se pa nam, da ni vprašanje novih volitev prav nobeno vprašanje za paradižnik, temveč da je to tako važno ljudsko vprašanje, da ga je mogoče rešiti le po vestnem predvaru. Če ni popolnoma sigurno, da bodo prinesle volitve več dobrih kot slabih stvari, potem je vsaka zahteva po volitvah ne samo napačna, temveč naravnost škodljiva.

Predvsem je jasno, da imajo volitve le tedaj zmisel, če so svobodne. Toda ne zahtevajo, da se bo samo zatiralo, da bodo volitve svobodne, temveč treba je dati garancije, da bodo volitve res svobodne. Dokler pa se ne ve, kdo bo imel volilni mandat in kdo bo vse v volilni vladi, tako dolgo tudi ni nobene podlage za jamstvo svobodnih volitev. Prav je tako dvomimo, če bi bil danes položaj silno ugoden, da bi smeli upati, da bo volilni mandat v resnici v pravih rokah. Zakaj danes je gotovo, da se za volilni mandat najbolj potegujejo pašičevci in da je vsled tega propaganda novih volitev le voda na njihov mlin.

Druga glavna zahteva od vsakih volitev je, da se vrše v času, ko more narod s svojim glasovanjem v resnici odločiti o nadaljnji smeri politike. Da bi bil danes narod v tem srečnem položaju, je čisto izključeno, ker ni v debati nobenega načela in nobenega gesla v tej jasnosti, da bi narod res lahko odločil. Živčarimo se vedno v oni nejasnosti, ki jo je vodil nacionalni blok, ni pa nikjer niti obrisa kake načelne državne politike, ki bi se jasno razlikovala od drugih strankarskih gesel. Tak položaj bi nastal šele tedaj, če bi prišlo do popolnega razčiščenja v radikalni stranki, ker šele potem bi mogle volitve prinesiti kako izpremembo. Kajti, če bi dale volitve samo ta rezultat, da bi slovenske mandate dobila SLS, hrvaške HSS in srbske NRS, potem bi bilo res škoda razburjati narod z novimi volitvami. Naj se ne govori, da bi imele sedanje volitve odločiti, če je narod za ali proti korupciji, za ali proti poštenju v državni upravi. Narod je bil vedno proti korupciji in v tej stvari je vsak apel odveč. Pač pa je treba narodu dati priliko, da more svoje mnenje svobodno povedati in ga obenem usposobiti, da je pri volitvah kos vsakemu nasilju in vsaki demagogiji. Danes pa naš narod še ni tako daleč.

Komaj pa je tudi to res, da naše gospodarstvo novih volitev ne prenese. Nima nobenega dejstva, ki bi upravičevalo k nadi, da bi se nove volitve vršile po drugem receptu kot prejšnje, temveč se moramo nasprotno bati, da bi tudi nove volitve veljale preko milijarde dinarjev, kakor so veljale vse dosedanje. Dodati k 13 proračunskim milijardam še eno milijardo za volitve, pa je izdelek, ki ga po našem skromnem mnenju ne more nihče zahtevati.

Zato smatramo nove skupščinske volitve ne samo za nepotrebne, temveč tudi za škodljive.

Nekaj drugega pa je z oblastnimi volitvami. Mnenje ljudstva bi oblastne volitve ravno tako jasno povedale, a bi bile obenem najboljše vzgojno od spodbudaj in tudi vzgojo volivca. Iz občine v oblastni skupščini in od tu v narodno je prava vzgojna pot za volivca. In kar je najvažnejše: z oblastnimi volitvami bi

Pašičev odhod olajšal stališče vlade g. Uzunovića.

Beograd, 9. junija. Včeraj so govorili in zatirali, da se je Uzunović ozir. centru radikalne stranke posrečilo, spraviti Pašića za daljši čas iz države. Pašića je namreč njegova okolica nagovarjala, naj ostane še doma. S tem je RR vlada dosegla več izgleda, da izvede važne in nujne zakonske podloge. Posebno poudarjajo, da je Uzunović dosegel uspeh s tem, ker se ne ozira na podtikanja in spletke, ki se mu od vseh strani delajo, temveč se s svojimi tovariši v vladi trudi, da ta vlada da čim večje in čim ugodnejše rezultate za državo, za narod in za sporazum Srbov in Hrvatov. Včeraj je Uzunović izjavil novinarjem:

»Za sedaj še ne morem točno povedati

Pašić samo še nominalni predsednik stranke.

Beograd, 9. junija. Kakor smo izvedeli, se Pašić sploh ne povrne več k aktivni politiki, temveč bo le še spremljal razvoj dogodkov in bo za arbitra v stranki. Eventuelno ostane še njen naslovni predsednik. Pašiću je potrebno mnogo počitka in resno zdravljenje. Njegova leta mu ne dovoljujejo nobenega vznemirjanja in razburjanja.

DELOVANJE SKUPŠČINSKIH ODBOROV.

Beograd, 9. junija. Včeraj popoldne so delali skupščinski odbori, in sicer odbor za valorizacijo bilančne imovine, odbor za izenačenje davčnih zakonov in odbor za spremembo čl. 393 versajlske pogodbe, ki se tiče organizacije mednarodnega urada dela in njega upravnega odbora v Ženevi. — O tem zadnjem projektu je poročal minister za socialno politiko dr. Simonović. Izjavil je med drugim, da še ni sklenjeno, kdaj se ukine ministrstvo za socialno politiko. — Zakonski načrt je bil načelno in v podrobnostih sprejet soglasno.

VPRAŠANJE IZENAČENJA DAVKOV.

Beograd, 9. junija. V odboru za izenačenje davkov sta govorila Svetislav Popović in dr. Moser. Oba sta govorila proti zakonskemu načrtu. Na njune prigovore je odgovarjal finančni minister. Odbor je prešel nato k glasovanju ter je bil zakonski predlog sprejet z 12 proti 8 glasovom.

VALORIZACIJA BILANČNIH IMOVNIC.

V odboru za zakonski načrt o valorizaciji bilančne imovnice je govoril trgovinski minister dr. Krajač in prosil, naj se načrt sprejme, ker je potreben za naše gospodarstvo. V splošni debati je govoril samo poslanec Pušenjak, ki je naglašal, da je vlada ta zakon predložila mnogo prekasno, ker so med tem mnoga industrijska podjetja zaradi previsokega obdačenja propadla. Govornik zahteva, da se zakon razširi tudi na druga podjetja in ne samo na industrijska. Dr. Krajač je obetal, da se bodo določila tega zakona razširila tudi na druga podjetja. Prešlo se je nato k glasovanju ter je bil zakon v načelu sprejet s 7 proti 1 glasom.

prišel narod do svoje samopravne pravice, ki mu je sicer po ustavi zagotovljena, za katero pa je že leta dolgo opeharjen.

Zahtevati oblastne volitve, zahtevati izvedbo ustave, to je prava ljudska politika — ne pa zahtevanje skupščinskih volitev, ki bi morale priti šele po oblastnih!

dneva, kdaj se odgodi skupščina, ker se še ne ve, kdaj bo mogel biti kak zakonski predlog izglasovan v plenumu skupščine. Tendenco je, da se dela. Seveda, vi si tega ne beležite. Toda, če se napravi statistika o delu, ki se je izvršilo zadnjih šest let, boste videli, da je naša aktivnost večja, kakor izgleda in gotovo se ne bo moglo reči, da ta vlada ne bi bila ekspeditivna. Dela se z vsemi silami. Toda vedno naletimo na mnogo težav, ki pa jih potrpežljivo prenašamo in premagujemo.«

Ta Uzunovićeva izjava je poslance Pašičeve skupine jako neprijetno dirnila, ker se v njej namigava na delo Pašičevega kabineta.

PRERADIKALNI LJ. ŽIVKOVIĆ MORA ODPSTOPITI.

Beograd, 9. junija. S svojim zadnjim govorom v krajevni radikalni organizaciji v Beogradu se je Ljuba Živković popolnoma onemogočil ne samo pri radikalnih Pašičevih skupinah, temveč tudi pri onih v centru in pri onih, ki stojijo ob strani. Zato so mu nasvetovali, naj se v bodoče omejuje v svojih govorih. Doznali smo, da se bo Ljuba Živković v najkrajšem času definitivno umaknil iz političnega življenja. Na njegovo mesto pride Aca Stanojević, ki ga bo v vsem nadomeščal.

OBČINSKE VOLITVE V BOSNI IN VOJVODINI BODO V KRAJEM RAZPISANE.

Beograd, 9. junija. Notranji minister je včeraj sporočil, da je že vse pripravljeno za izvedbo volitev v Bosni, Hercegovini in Vojvodini. Ministrski svet bo še ta teden določil dan, kdaj naj se volitve vrše. — Prav tako je že vse pripravljeno za izvedbo oblastnih volitev v posameznih delih države.

FALZIFIKATORJI HOČEJO IMETI SVOJEGA KRALJA.

Beograd, 9. junija. Včeraj je imel dr. Ninčić daljši sestanek z italijanskim poslanikom Bodrerom. Šlo je za nettunske konvencije. Bodrero je baje pritiskal na to, da naš parlament konvencije čim prej sprejme. — Včeraj je dr. Ninčić konferiral z Uzunovićem o vprašanju odnošajev naše vlade napram najnovejšemu pokretu v Madjarski, kjer hočejo vzpostaviti monarhijo. To vprašanje bo tudi predmet razprave na sedanku Male antante na Bledu. Naša vlada bo za svoj del vse storila, da na Madjarskem ne pride do restavracije monarhije.

GRDA KRŠITEV POSLANSKE IMUNITETE.

Beograd, 9. junija. Poslanec Dimitrije Vujić, ki je bil aretiran od policije, je stavil na predsednika skupščine vprašanje, kaj misli ukreniti, da se zaščiti narodni poslanci proti brutalnemu gaženju določil čl. 88. ustave in čl. 108. skupščinskega poslovnika.

Boj za nettunske konvencije.

IZJAVA DR. RYBAŘA.

Beograd, 9. junija. Dr. Otokar Rybař je glede ratifikacije konvencij z Italijo izjavil: Nettunske konvencije pridejo pred narodno skupščino 2 ali 3 dni po tem, ko bo o njih razpravljal min. svet. Predsinočnim je dr. Krajač podpisal beograjske konvencije, ki so po svojem bistvu za nas važnejše od nettunskih. Nettunske konvencije so čisto administrativne narave, beograjske konvencije pa urejajo vprašanje plovbe, prometa, nastanitve in drugih trgovsko-gospodarskih odnošajev. Beograjske konvencije morajo priti sedaj pred poseben skupščinski odbor; ko jih ta prouči, pa pridejo pred plenum skupščine.

DEMOKRATI ZA SPREJEM NETTUNSKIH KONVENCIJ.

Beograd, 9. junija. Danes dopoldne ob 9. bo imel demokratiški klub svojo sejo. Na seji bo govoril dr. Voja Marinković o nettunskih konvencijah. Marinković bo, kakor se doznava, v klubu zastopal tezo dr. Ninčića in priporočal, da se pri sprejemu konvencij ne delajo ovire vladi, in to tem manj, ker je prav te konvencije pripravljali svoj čas dr. Voja Marinković kot zunanji minister v Davidovićevi vladi. Dr. Marinković je mnenja, da te konvencije niso škodljive za interese naše države.

NEZADOVOLJSTVO DEMOKRATSKIH POSLANCEV PROTI VODSTVU STRANKE.

Beograd, 9. junija. Poslanci iz demokratske stranke so včeraj govorili, da so malo zadovoljni z delom Ljube Davidovića in Voje Veljkovića. Na krmilu stranke bi radi videli dr. Vojo Marinkovića in njegove ljudi. Marinković da je človek zdravih in globljih koncepcij. On ve, kaj hoče in kaj dela. Taka politika, kakor se je nudila dosedaj, ni dobra in samo slabi položaj demokratske stranke, ki bi mogla imeti prav ugodne šanse, če ne bi se držala dosedanje slabotne politike brez energije. Marinković s svoje strani seveda noče, da bi se od njegove strani započela akcija v tem smislu, in se zato drži popolnoma rezervirano.

ENERGIČNE ODREDBE FINANČNEGA MINISTRA PROTI TIHOTAPSTVU.

Beograd, 9. junija. Finančni minister dr. Ninko Perić bo s pooblastilom ministrskega sveta razširil nadzorstvo nad carinskimi osebami v naših obmejnih centrih. Opazilo se je namreč, da se vrše ogromna tihotapstva, ki oškodujejo državne dohodke. Zato bo posebna komisija izdelala strog pravilnik. Na podlagi tega se bo v bodoče carinilo blago in opravljala kontrola nad potniki, ki hodijo čez mejo. Ugotovilo se je tudi, da se zdrava valuta v velikih množinah tihotapi iz naše države.

SEJA SKUPŠČINE.

Beograd, 9. junija. Včerajšnja seja narodne skupščine je potekla brez kakega posebnega zanimanja. Najprej je finančni minister dr. Perić odgovoril na interpelacijo dr. Spaba glede predaje tobaka. Nato je skupščina prešla na razpravo o poročilu finančnega odbora glede zakonskega načrta o spremembi člena 289 finančnega zakona za 1926/27. Gre za določitev višine neposrednega davka, ki opravičuje uživanje invalidske podpore. Zakonski načrt je bil sprejet s 132 proti 23 glasovom. Seja je bila nato zaključena.

Dnevne vesti.

KAKO NAJ SE KAZNUJEJO KORUPCIONISTI.

Da je treba korupcioniste strogo kaznovati, o tem pač ni v javnosti nobenega dvoma. Pač pa so različna mnenja glede načina kazni. V tem oziru mislimo, da je vsega uvaževanja vreden predlog »Narodne Odbrane«, ki predlaga:

»Da bo imel zakon proti korupciji popoln uspeh, se je treba otresti vsakega platonizma, pa z zakonom določiti, da se korupcionisti kaznujejo na ta način, da se jim odšteje na javnem mestu petindvajset batin in zapleni vse njihovo premoženje v korist vojnih žrtv in njih rodbin.

Samo na ta način, ko bo udarjen na korupcioniste večji žig sramote, bo korupcija za vedno udušena. Oči vseh rodoljubov so danes uperjene v današnji parlament in vlado. Če ne odgovarjata svoji nalogi, naj gresla domov!

— Uplivna je »Narodna Odbrana«, toda mislimo, da vseeno še mnogo premalo, da bi njen predlog postal zakon.

— Priliko danes v Ljubljani se vršee seje upravnega sveta Trboveljske premogokopne družbe je odložil g. Markus Rotter iz zdravstvenih razlogov svoj mandat kot podpredsednik in upravni svetnik. Odložila sia svoj mandat kot upravna svetnica tudi gospoda Claude de Seze in dr. Viktor Wutte.

— Minister Pucelj v Zagrebu. Na povratku z veterinarskega kongresa v Splitu se je ustavil minister poljoprivrede in voda Pucelj v Zagrebu. Na kolodvoru so ga sprejeli šef veterinarskega oddelka vladni svetnik Kržiž, ravnatelj mestne električne in vodovodne centrale Vrbanić in mestni veterinar Nović. Ker je imel minister Pucelj do prihodnjega vlaka dve uri časa, je izrazil željo, da bi si ogledal nekatere mestne institucije in podjetja. Odpeljal se je z avtomobilom na novo Sajmiste, od tam v staro klavnico in v električno in vodovodno centralo. Dal si je vse natančno razkazati ter se je o mestnih napravah jako pohvalno izrazil. V razgovoru z ravnateljem električne centrale se je dotaknil tudi vprašanja zgradbe nove električne centrale v Krškem. Izjavil je, da se bo kliker mogoče zavzel za to, da se stvar, ki je za nadaljnji gospodarski in kulturni razvoj mesta Zagreba ogromnega pomena, čimprej ugodno reši, kar upa, da se zgodi v najkrajšem času. Pred nadaljevanjem večerje v Beograd je dejal, da odnaša s seboj kar najboljše vtise ter da si ogleda, kadar pride zopet v Zagreb, vse moderne naprave, ki dvigajo Zagreb v vrsto najnaprednejših mest ne samo v naši državi, temveč tudi v inozemstvu, pobjiže in v detajlih. Zagrebški listi naglašajo, da je minister Pucelj prvi minister, ki se je zainteresiral za naprave in potrebe mesta Zagreba.

— Javna varnost na železnih. Zagrebški četinski policijski je razširila radi številnih žepnih tatvin na železnih svoj delokrog na progi Zagreb—Vinkovci in Zagreb—Sušak. Ker bodo vršili torej v bodoče kriminalni policijski organi tudi na teh dveh progah stalno kontrolo, se bo javna varnost na hrvatskih železnih zelo pvišala.

— Potvarjanje živil v Zagrebu. Po poročilu zagrebškega mestnega tržnega komisarijata je bilo izvršenih meseca maja t. l. v tamkajšnjem tržnem laboratoriju 491 analiz mleka, 71 analiz smetane in 9 analiz surovega masla. Glede mleka je bilo ugotovljenih 41, glede smetane 25, glede surovega masla pa 9 slučajev potvarjanja. V istem času je bilo vloženih pri mestnem tržnem komisarijatu 554 ovadb radi potvarjanja živil, prestopkov tržnega reda, nečistosti, navil, hrastovskih železnih zelo pvišala.

— Na državni gimnaziji v Kranju se bodo sprejemale prijave za 1. razred bodočega šolskega leta dne 24. junija od 9. do 12. ure. Pri prijavi je predložiti krstni list in obiskovalno izpričevalo. Zunanji učenci se morejo prijaviti do tega dne tudi pisмено. Dne 25. junija se bodo vršili od 8. ure dalje sprejemni izpiti, najprej pismeni, nato pa ustni.

— V drž. gluhočimnico v Ljubljani bodo sprejeli za šolsko leto 1926/27 nove gojenke in gojenke na prošnjo staršev ali njih namestnikov. Prošnje za sprejem je vložiti do 15. julija pri zavodnem ravnateljstvu. Po goji sprejema so razvidni v Uradnem listu št. 51 od 1. junija 1926.

— Za nagrade orožnikom in policijskim organom za vestno izvrševanje varnostne službe je določilo notranje ministrstvo kredit 600.000 Din. Iz tega kredita se bodo izplačevale tudi nagrade, razpisane na glave razbojnikov.

— Promocija. Na zagrebški univerzi je bil te dni promoviran za doktorja vsega zdravilstva g. Ante Logar iz Ljubljane.

— Mariborčan — docent na univerzi v San Francisku. Na univerzi v San Francisku je dobil mesto docenta za otroške bolezni dr. Fran Pelikan, sin slaščičarja v Mariboru. Dr. Pelikan je prišel v Ameriko za časa vojne, doktorat si je pridobil na univerzi v Bostonu.

— Ali jim gre slabo — Hohenzollernem? Kot poroča »Arbeiterzeitung«, obsega posestvo Doorn okrog 280 juter, obstoji pa iz vile, gospodarskih poslopij, vrtov, travnikov in parkov. Kupna cena je znašala 1.350.000 goldinarjev ter je bila plačana takoj v gotovini. Od tedaj ta gosposki sedež neprestano adaptirajo. Olepujejo ga v viljeminskem slogu. Vso vilo so natrpali z dragocenimi mobilijami, preprogami in slikami. Razven tega poseduje Viljem kakih 20 milijonov zlatih mark gotovine.

— Papež pohvalil škofa Gföllnerja radi pobiranja ženske mode. Linški škof Gföllner je poslal papežu izvod svojega famoznega odloka zoper »nesramno žensko modo« ter izvod lepakov, ki jih je dal svoječasnno nalepiti v tej zadevi po Linzu. Sedaj mu je po-

slal papež dopis, v katerem mu čestita k boju zoper nesramno žensko modo (»inverecundum illum mulierum vestiendi morem«) ter izraža obenem svoje obžalovanje nad dejstvom, da store moderne žene, posebno pa mlada dekleta toliko za telo, toda tako malo za dušo (»cultum ornatumque corporis nimium rectantes, ea quae sunt animi ornamenta minima faciunt«).

— Kuga v Carigradu. Iz Carigrada poročajo, da sta bila ugotovljena tam te dni dva slučaja kuge.

— Silno neurje v Banatu. Iz Pančeva poročajo: Te dni je opustošilo tukajšnjo okolico silno neurje. V neki opekarni so bile uničene vse delavnice. Škoda je jako velika. Neki motorni čoln je vrgel silni vihar na breg reke Temei nato pa zopet nazaj v reko. Potniki so se rešili, ladja pa se je potopila.

— Železniška nesreča pri Varšavi. Pri Karolini, 11 km pred Varšavo, se je zgodila 4. t. m. železniška nesreča. Neznani zločinci so tračnice v daljavi 80 metrov razdeljali in razmetali. Osební vlak je zapeljal v polnem diru na porušeno progo. Lokomotiva in 4 vagoni so skočili s tera. K sreči je bilo v celém vlaku le 10 do 20 oseb, ki so bile sicer vsi ranjene, vendar pa smrtnega slučaja ni bilo.

— Med procesijo zblaznela. V Novi vasi pri Zagrebu je napadla med procesijo na Telovo neko žensko nenadoma verska blaznec. Ženska je skočila proti duhovnikom ter jela kričati, da »je Kristus vstal«. To je povzročilo med udeleženci procesije veliko paniko, bolj boječi ljudje so bežali na vse strani. Končno je priskočilo par bolj pogumnih, ki so umobolno prišli in odpravili v bolnico, kjer se je pa kmalu zopet zavedla, nakar so jo zopet odpustili.

— Slaba letina se obeta letos v Rusiji, posebno v okrajih okrog Nižnjega Novgoroda, ki jih je poplavila Volga in ki so jih opustošili vrhu tega številni veliki gozdni požari.

— Pogrešan francoski poštni aeroplan. Od pondeljka pogrešajo eno od poštinih letal proge Paris—London. Letalo je vodil mlad pilot, ki je napravil to pot prvič v življenju.

— Panter ušel. Pred par dnevi je ušel iz nekega zverinjaka v Marseju panter. Zver, ki je še do danes niso mogli vjeti, je povzročila v okolici že veliko škodo.

— Epidemija samomorov v Budimpešti. — Meseca maja je izvršilo v Budimpešti 164 oseb samomor; število samomorov od januarja do maja pa znaša 1360 proti 762 tekoni iste periode leta 1925. Minuli teden je odpadlo na dan povprečno 8 samomorov. Vzrok je v pretežni večini slučajev neznoša beda. Kot sredstvo služi večinoma lug in aspirin, dražji stupi, kot veronal in drugi, se uporabljajo primeroma redko, tudi za revolver večina ljudi, ki so se naveličali živeti, nima denarja. Te dni je vzbudil splošno pozornost samomor znanega novinarja Evgena Ballo, ki je skočil v Donavo, kot se zatrjuje, ker ni mogel plačati šolnine za svojega sina.

— Poizkušeni samomor radi nesrečne ljubezni. Te dni se je zastrupila v Zagrebu v napadu globoke melanholije 25 letna živilja Terezija Škrinjarić. O obupnem koraku jo je gnalo dejstva, da ji je odpovedal njen ljubimec, ki služi trenutno pri vojakih, ljubizen. Nesrečno deklico so prepeljali v bolnico in je danes izven nevarnosti.

Velika 'internacionalna' nogometna tekma DRAMA-OPERA

— Rodbinska drama v Laščinščaku. — Strojnič državnih železnic Dragutin Papež je živel že dalje časa ločen od svoje žene. Te dni je prišel v njeno stanovanje ter ji zadal v prsi, hrbet in glavo več sunkov z nožem. Žena je umrla. Morilec se je obnašal pri zaslišanju popolnoma hladnokrvno. Izjavil je, da je živila njegova žena v konkubinat ter zanemarjala vzgojo njegove sedemletne hčerke.

— Grofica in komorni sluga — tatinski tovariši. V San Remu (Italija) so bili te dni aretirani radi suma tatvine grofica Belbiano in njeni dve komorni slugi. Aretovanci so stanovali v vili, v kateri je bival tik pred svojo smrtjo cesar Friderik III. S strehe je izginilo tekoni časa več stotov svinca. Aretirani sluga so priznali, da so ukradli svince oni, trdijo pa, da so delali po naročilu grofice.

— Izdelovalec kovčegov v kovčegu. Ko so nakladali te dni v Sherbourgu na transoceanski parnik »Arabie« polniško prtljago, je padel vsled neprevidnosti nosačev težak kovčeg na tla. Kovčeg se je razbil in izpod ruševin se je izkobil na veliko začudenje prisotnih mlad mož v obleki mornarja. Zastojkarja so seveda prišli. Pri zaslišanju se je izkazalo, da je identičen z nekim francoskim izdelovalcem kovčegov. Z neodoljivo silo ga je gnalo v deželo neverjetnosti. Ker ni imel potrebnih sredstev, si je napravil primeren kovčeg ter se hotel na ta način vtihotapiti v Ameriko.

— Profesor tehnike ponarejevalce denarja. Pred okrajnim sodiščem v Varšavi se vrši te dni obravnava zoper bivšega profesorja lvovske politehnike dr. Paykarta, ki je obtožen, da je ponarejal in izdajal ponarejen denar. Paykarta so zasačili pred nekolikimi meseci, ko je izdal ponarejeno dolarsko novčnico. Pri hišni preiskavi so našli v njegovem stanovanju številne priprave za ponarejanje novčanic. Profesor se je izgovarjal, da je dobil potvorbene novčaničnice od neznane osebe, priprave pa da je rabil za znanstvene eksperimente.

— Ponerečena goljufija. Te dni je prišel v neko zagrebško velebanko dobro oblečen gospod, ki je ponudil v zameno dolarje. Ko mu je hotel izplačati blaginjak protivrednost, se je tujec nenadoma premislil ter dejal, da mora vprašati preje za svet svojega prijatelja, ki ga čaka na ulici, nakar je odšel ter se čez par trenutkov vrnil in izjavil, da dolarjev po navedenem kurzu ne more prodati. Nato je zopet odšel ter se kmalu nato v tretje vrnil in izjavil, da prodal dolarje za pogojeno ceno 21.000 Din. Uradnik je dolarje še enkrat preštel ter ugotovil, da manjka 10 komadov. Šel je k telefonu ter obvestil policijo. V tem trenutku je tujec pograbil svoje dolarje ter izginil brez sledu.

— Duhovnik umorjen na prižnici. Trgovec Karl Schmidt je hotel v Jakabszallas-u pri Kecksmetu otvoriti trgovino. Ker pa je bil na slabem glasu, mu občina ni hotela dati dovoljenja. Krivdo je pripisoval vaškemu mu župniku Georgu Magyari, ki ga je radi tega silno ertil. Pred večimi meseci je streljal nanj z revolverjem, ne da bi ga bil pogodil. Zato je bil obsojen na šest mesecev ječe. Ko je kazen odsedel, se je vrnil v Jakabszallas ter koval zopet maščevalne načrte. Te dni je prišel v cerkev, kjer je navidezno prav pobožno molil. Ko pa je stopil župnik na prižnico, je potegnil Schmidt revolver ter ga ustrelil. Med nastalo paniko se mu je posrečilo odkuriti jo iz cerkve, toda ljudje so se kmalu zavedli in stekli za njim. Ko je morilec videl, da mu ni rešitve, si je poglaval kregljico v prsi, nakar so ga težko ranjenega prišli.

Ljubljana.

1— Redni občni zbor Pevskega zbora Glasbene Matice v Ljubljani se vrši v ponedeljek dne 21. junija t. l. ob 20. uri v pešni dvorani Glasb. Matice, Vegova ulica 7. — Odbor.

1— Operni in dramski solisti prirede po pokroviteljstvu sportnega kluba Ilirije veliko nogometno tekmo v nedeljo 13. junija ob 11. uri dopoldne, v služaju slabega vremena pa v torek 15. t. m. ob pol 19. uri. Ne zamudite redke prilike, ter oglejte si naše pevce in igralce tudi kot sportnike in boste se do dobra nasmejali.

Maribor.

m— Občni zbor društva hišnih posesnikov za mesto Maribor in okolice, ki bi se moral vršiti v nedeljo 6. t. m. ob pol 9. v Götzovi dvorani je bil preložen na medeljo 20. junija t. l. ob 9. predpoldne.

m— Vpokožen je bil s 1. junijem vodja Okrožnega urada za zav. del, ekspozit. Maribor V. Močnik. Za njegovega začasnega namestnika je bil imenovan g. Fr. Smolečnik.

m— Društvo katoliških mojstrov v Mariboru obhaja zadnji nedeljo meseca junija svojo petindvajsetletnico. Spored: Dopoldne se vrši zborovanje, cerkvena pobožnost in blagoslovljenje prapora. Popoldne priredi društvo izlet v Radvanje.

NAVDUŠEN SPREJEM FRANCOZSKIH GOSTOV V LJUBLJANI.

Za sprejem Francozov, ki so prišli večeraj v Ljubljano, se je naše mesto dostojno pripravilo. Po sopoljih so vbrale zastave, po ulicah od kolodvora, Miklošičeve ceste do magistrata pa je bil razvrščen špalir naše srednješolske in ljudskošolske mladine.

Na glavnem kolodvoru se je zbralo mnogo našega odličnega občinstva, narodnega ženstva in deklic, pripravljenih s cvetjem, dalje je bil skoro polnoštevilno navzoč tukajšnji francoski krožek, zastopniki raznih narodnih društev in akademskih mladine.

Razpoloženja ni motil niti rahel dež, ki je kmalu prenehal. Ko je ob tričetrt na 16. privozil Orient-Express iz Zagreba na postajo, so zadelni navdušeni »živio!«-klici in »Vive la France!« Navzoča dravska godba je intonirala marsejezo.

Prispele goste je pozdravil v imenu Slovencev v francosčini veliki župan ljubljanske oblasti dr. Baltič, poudarjajoč srčne vezi, ki so nas od nekdanj že vezale s plemenitim francoskim narodom. V imenu gostov se je zahvalil senator Valliet, poudarjajoč, da so gostje srečni, da morejo obiskati Ljubljano, ki je zvezana tudi s francosko zgodovino kot prestolnica nekdanje Ilirije.

Nato je mlada deklica v ljubkem francoskem govoru pozdravila goste, kot zastopnike onega naroda, katerega sinovi so prelili svoj kri tudi za našo svobodo; nato je izročila vodji gostov Vallietu lep šopek cvetlic. Ta preprosti nagovor je globoko vplival na goste. Goste so dalje pozdravili še zastopniki vojaštva, gospodarskih krogov, Sokola in drugih korporacij.

Senator Valliet se je nato zahvalil vsem, g. Kajzelju pa je izročil čestitke za našo zmagovito sokolsko vrsto. V nagovoru na deklico pa je dejal, da se bodo te rože sicer osule, neizbrisani pa ostane spomin na krasni sprejem.

Nato so se podali gostje, po številu okrog 500, v velikem spremstvu med gostim špalirjem občinstva in mladine po Miklošičevi cesti pred magistrat. Občinstvo je ves čas vzklikalo Franciji in gostom, ki so se ponovno odzivali s klici »Vive la Yougoslavie!« Deklice in gospe so obsipavale goste s cvetjem.

Pred magistratom jih je sprejel gerentski svet, v imenu katerega je dr. Puc pozdravil francoske goste z dobrodoščico.

Svoj nagovor je začel dr. Puc v slovenskem jeziku. Pozdravil Francoze v imenu mesta kot mile in dobrodošle goste, povdarjal, da nas vežejo s Francijo prijateljske vezi in da ne bomo nikdar »pozabili, da je pretil vitezki francoski narod za našo svobodo potokne krvi. Nato je nadaljeval v francoskem jeziku. Spominjal se je Napoleona na Ilirije. Napoleon je bil prvi, ki je povečeval naš jezik ter nam dal tudi sredstva za njegov razvoj. Zalibog je sledila kmalu zopet doba robstva. V svetovni vojni nam je prineslo junaštvo Franco-

zov »yobodo, po kateri smo toliko hrepneli. — Na koncu svojega vznositiga govora je izrazil dr. Puc željo, da bi odnesli Francozi seboj vtis, da smo delaven in vstrajen narod, kateremu ni nečastno biti prijatelj in zaveznik, nakar je zagotovil goste še enkrat, da so nam dobro došli ter končal ob viharnem ploskanjem gostov z vzklikom: Vive la France! Živela Francija!

Po dr. Pucovem govoru je zaigrala godba marsejezo, iz zbrane ogromne množice pa so zaorili klici: »Vive la France!«

Dr. Puc se je zahvalil s prisrčnimi besedami grenobelski župan Mystral. Nakar so zapeli gosti in občinstvo marsejezo. Z balkona mestne hiše so obsipale dame francoske goste s cvetlicami.

Po sprejemu pred magistratom so se gostje razšli po mestu.

Moštan pevski zbor gostov je priredil ob 17. uri v paviljonu v »Zvezdic« pevski koncert, na katerem so gostje zapeli poleg par krasnih francoskih pesmi tudi našo državno himno s francoskim besedilom in marsejezo, ki so jo morali večkrat ponavljati. Občinstvo in ves čas prirejalo gostom navdušene ovacije.

Francoski gostje s v svojih izjavah vsi navdušeni nad naravnimi krasotami Slovenije, le malo predrago se jim zdi v naših krajih, kar je umevno, če pomislimo na nizke cene v Franciji. Del gostov je obiskal tudi našo univerzo, kjer jih je sprejel rektor dr. Pitauc. Z večernim Orient-ekspresom so se Francozje odpeljali v svojo domovino, s krasnimi vtisi o naših krajih. Še pri odhodu so jim šetale v Tivoliju živahno vzklicali in jih pozdravljali.

KONGRES JUGOSLOVENSKIH VETERINARJEV

Po svečani otvoritvi, o kateri smo že poročali je podala uprava zelo izpčno poročilo o delovanju združenja v minulem letu, nakar je bil pedeljen staremu odboru absolutorij in so sledile volitve novega odbora. Za predsednika je bil izvoljen dr. Kosta Vrbič, za podpredsednika pa Dragutin Požaić iz Zagreba in Vojislav Pavlović iz Beograda. Razven teh funkcionarjev je bilo izvoljenih v odbor še 17 članov.

Kongresu je predsedoval dr. Vrbič. Več članov je imelo zanimiva znanstvena in strokovna predavanja. Razven tega so se pretežna razna stanovska vprašanja.

Dr. Simon Zibert je referiral o perspektivah veterinarstva v naši državi. Primerjal je naše veterinarstvo z veterinarstvom v drugih državah ter poudarjal, da pri nas veterinarjev občutno primanjkuje. Dotim pride v inozemstvu na 10.000 glav živine po en veterinar, odpade pri nas na enega veterinarja po 30.000 glav živine. Zato je naravno, da je treba pri nas število veterinarjev znatno zvišati. Dalje je naglašal, da veterinarji ne smejo biti samo komisarji, temveč da se morajo interesirati za pospeševanje živinoreje, plemenitev ras in pouk ljudstva v živinoreji.

Dr. Kosta Kondić je predaval o komarjih in zatiranju tega mrčesa, dr. Antonije Vuković pa o groznici.

Po končanem kongresu je bil oblatni banket. Na banketu je jugoslovenske veterinarje pozdravil dr. I. Tartaglia. Med drugim so govorili tudi dr. Padubski, dr. Bulat in dr. Levačič.

Drugi dan so priredili udeleženci izlet na otok Vis, kjer jim je priredilo prebivalstvo prav prisrčen sprejem. Vrnivši se z izleta so odpotovali domov.

SPORT.

Vrednost sportnih uspehov v inozemstvu. Da so sportni uspehi v inozemstvu za domovino zmagovalca velikega propagandnega pomena, je dokazal najbolj slavnega finskega tekača Nurmi. Njegova brezprimerno uspešna turneja po Ameriki je imela za posledico, da je dobila Finska v Ameriki posojilo pod zelo ugodnimi pogoji. Ravno tako je ugled Nemčije zelo narasel vsled mnogih zmag plavača Rademacherja v U. S. A. Nemški poslanik v Združenih državah baron v. Malizan piše tozadevno na zunanji urad v Berlinu sledeče: »Nemškemu plavaču Rademacherju se je posrečilo, da je pri mednarodnih plavalnih tekmah v Cikagi dosegel velike uspehe; med drugim je svetovni rekord na 220 y v prsnem plavanju potisnil od 2 : 48,2 na 2 : 46. Spence, ki je do tedaj imel svetovni rekord na to progo, je bil pri tej tekmi drugi. Pri tej priliki opozarjam noviče na dejstvo, da je prvovrstno zastopstvo nemškega sporta najboljša propaganda za Nemčijo v inozemstvu. Od Nemca v Ameriki postavljeni rekord ima v Ameriki več veljave in je lahko večje koristi za Nemčijo, kakor mnoge veččlanske delegacije.

Miss Ederle, znana ameriška plavalca, je odpotovala na ladiji Berengaria v Evropo, kjer bo tudi letos poskusila preplavati Kanal. Kakor znamo, so bili lansko leto vsi njeni tozadevni poskusi brezuspešni.

Amerikanski teniški svetovni mojster Tilden je bil v Newhafenu poražen od dečka Chapina, ki je pravo teniško čudo, z 8 : 6, 6 : 4, 7 : 5.

Ljubljanska porota.

Izgubljeno oko.

Pred-poroto se je večeraj zagovarjal Ivan Rozina, delavec iz Male Kostrivnice, ker je na Novo leto v svojem domačem kraju v pretepu izbil svojemu tovarišu Francetu Tomanu oko. Omenjenega dne se je zbralo v Lovšetovi gostilni več gostov, med katerimi sta se nahajala tudi Toman in Rozina. Toman je bil že v zadnjem stanju alkoholne omamljenosti. Izzval je prepir, pričel Rozino zmerjati in mu groziti, nato pa je z odprtim žepnim nožem navlil na Rozino, ta je nevarno kretljivo prestregel in izpulil Tomanu nož, nato pa ga je hotel s krepko pestjo udariti. Slučajno pa je Toman okre-

nil glavo tako, da je udarec padel ravno na njegovo oko, ki je takoj počilo in se izlilo. Obtoženec se sedaj zagovarja s silobranom in trdi, da ni kriv, ker je Toman navalil nanj z nožem, da pa se je oko izlilo, je kriv le slučaj. Vse to je priča Toman priznal.

Sodni zdravniški izvedenec dr. Ješe je označil poškodbo kot nevarno, ker rešitev očesa ni bila več mogoča.

Senat je stavil nato porotnikom vprašanje, ali je obtoženec Rozina kriv, da mu je v hudobnem namenu izbil oko in mu s tem prizadejal težko telesno poškodbo, brez namena usmrtiti ga.

Na vprašanje so porotniki soglasno odgovorili »ne«. Senat je nato Rozino oprostil krivde.

Porotni razpravi je predsedoval višji sodni svetnik Rekar, votirala sta viš. sodni svetnik Vidic in sodnik Juvanc. Državnega pravdnika je fungiral dr. Ogoreutz, obtoženec zagovornik pa je bil dr. Krejčič.

Naslednja razprava proti Alojziju Bekšu z Zirovskega vrha radi hudodelstva ropa je bila na predlog drž. pravdnika preložena, ker ni došli glavna priča, čeprav je obtoženec zagovornik dr. Subić zahteval, da se razprava kljub temu vrši, kar pa je senat odklonil.

Mariborska porota.

Maribor, 7. junija 1926.

V ponedeljek dne 7. t. m. so se pričele pri sodišču v Mariboru poletne porotne obravnave. Za prvi dan sta bila določena dva slučaja. Prvi radi umora lastnega otroka, drugi pa radi detomora.

Sodni dvor je bil sestavljen tako: Predsednik dr. Zihner, predsednik okr. sodišča; vojska V. sod. svetnik dr. Lenart in dr. Juhart, državni pravdnik dr. Grasselli.

UMOR LASTNEGA OTROKA.

Na zatožni klopi sedi Marija Notersberg, rojena 9. aprila 1902 v Preslavi, samskega stanu, po poklicu dekla — kmetiška delavka. — Ko je bila stara 4 leta je zgubila očeta in ker je bila mati reva, je bila tudi hčerka prepuščena sami sebi. Izročena je bila tujem ljudem na milost in nemilost. Tako je dorasla in z 19 leti je porodila prvega nezakonskega otroka. — Ker ji je bilo nemogoče imeti otroka v službah pri sebi, je potom sodišča dosegla, da ga je vzel k sebi njegov oče. Tako je bila rešena vseh nadlog in dela. — Danka ji je bila zopet priložnost veseljačenja. Tako je kmalu navezala ljubezensko razmer-

je z Ivanom Kukovcem, hlapcem v Gajeveih. Razmerje pa ni ostalo brez posledic. Sreča ji ni bila mila. V noči od 19. na 20. februarja t. l. je Marija Notersberg, povila krepkega otroka ženskega spola. Po porođenem procesu se je počutila popolnoma zdravo in je tudi sladko zaspala. Naslednji dan, jo obišče njen ljubimec, oče nezakonskega otroka, Kukovec. Izjavil ji je, da jo ne namerava poročiti in da pravzaprav k temu itak ni prisiljen. — Da je vplivala ta izjava zelo mučno nanjo, je razumljivo. — Pa usoda ji je isti dan namenila še nekaj grenkih ur. Prejela je tudi od svoje prijateljice iz Ptuj neko pismo, v katerem je ista nagovarjala, naj pride k njej in da ima zanj pravo lepo službo. Sestanek bi se imel vršiti dne 28. februarja 1926.

Ker obtoženka niti doslej ni mogla dobiti prave službe, ko je bila brez otroka, je umljivo, da bi ji bilo to odslej še težje. Radi tega je bila popolnoma okupana. Izjava njenege fanta in pismo je imelo tak učinek, da ji je prišlo na misel nesrečno dejanje, ki jo je privedlo na obtožni klopi. — Kar se je namenila, to je tudi storila. V nedeljo dne 21. februarja okoli 9.—10. ure je otroka v postelji z roko zadušila. Izjavila je hladnokrvno, da ga je prijel za vrat in stiskala do 5 minut; ko je videla, da ne diha več, ga je izpustila. — Mrtvo dete so domačini zagrebli in, ker se je župniku zdelo sumljivo, se je podala komisija na lice mesta in otroka izkopala. — Šele sedaj so doznali, kaj je storila nečloveška mati. — Obtoženka je priznala pred poroto svoje dejanje, obljubila se popeljati.

Porotniki so na vprašanje: ali je kriva, da je dne 21. februarja svojega nezakonskega otroka umorila potrdili, nakar je bila Marija Notersberg obsojena na 3 leta težke ječe, s postom in temnico vsako leto dne 21. februarja.

DETOMOR.

Na popoldanski razpravi se je zagovarjala Marija Vošinek, rojena dne 10. avgusta 1904 leta v Medvedcih, občina Majšperk, zakonskega stanu posestnica v Hošnici št. 14, da je dne 16. aprila t. l. rojenega otroka moškega spola spravila iz sveta.

Obtoženka se je poročila s posestnikom Antonom Vošnikom iz Hošnice že v visoki nosečnosti. Ko tri mesece po poroki pa je porodila dečka, zdravega, izredno močne konstitucije, ki je ob porodu tehtal 340 dkg. Akoravno sta oba zakonca do zadnjega trdila, da o kakih nosečnosti nista nič vedela. Usodnega dne je svojemu možu rekla, da je ni prav dobro in da ji naj prinese lonec, da ga

znala rabiti ponoči. Mož je to storil in to noč je ostala sama v svoji sobici. Ko je porodila pravi, da je videla, da je otrok »migal«, a v tem hipu ji je postalo slabo in je zaspala. Ko se je prebudila je vzela otroka v roke in ugotovila, da ne diha več in da srce ne bije več. Ali je mati otroka umorila bodisi na en ali drugi način se ni moglo konstatirati. Ze mrtvega otroka je pograbila in ga dala v pod posteljo spravljeno lonec. Ta lonec z otrokom vred je drugi dan na večer mož zakopal nedaleč proč od svoje hiše.

Čez teden dni pa dobi tamošnja babica Frančiška Ivič poročilo, da je porodila Marija Vošinek otroka. Javila je takoj orožništvu in izvedenci so dognali, da je otrok iznošen, celo izredno krepko razvit in sposoben za samostojno življenje in da je živel izven materinega telesa. Otrokova smrt je nastala vsled zadušjenja, ki ga je morala mati povzročiti na ta način, da je zaprla otroku vdihanje zraka, kar pa obtoženka odločno in trdovratno tji. Zelo čudno je tudi to, da, ko so jo prijemali krči in ko ji je mož svetloval, da pokliče zdravnika, tega ni hotela in da je to odločno odklonila. Vsled tega pri porodu ni bilo nobenega človeka navzočega, akoravno jih je v hiši več. Tako je bila izbrisana vsaka sled. Zagovornik dr. Hojnik pobija obtožila izvajanja drž. pravdnika ter opravičuje obtoženko. Sodni dvor je stavil porotnikom štiri vprašanja:

1. Ali je obtoženka kriva, da je v noči 16. aprila t. l. umorila svojega otroka s tem, da ga je zadušila.

2. Ali je namenoma izvršila to dejanje.

3. Ali je izvršila ta zločin v zmedenem stanju.

4. Ali je kriva, da je vsled malomarnosti opustila poklicati pomoč, ki so jo v takih slučajih potrebne pomočnice.

Porotniki so po daljšem posvetovanju prvo in drugo vprašanje enoglasno odklonili, p-trdili pa četrt vprašanje.

Sodba je zelo mila in se glasi na 5 mesecev ječe z 1 postom, 1 trdim ležiščem. — Obtoženka se je zahvalila za milo sodbo ter z ozirom na poletna nujna kmetiška dela prosila za odložitve kazni za 3 mesece, kar ji je sodišče dovolilo.

Gospodarstvo.

POZOR POSESTNIKI LETOŠNJEGA VELESEJMA.

Letos razstavi na ljubljanskem velesejmu večje število poljskih in francoskih trgovcev,

ki bodo s svojimi raznovrstnimi proizvodi le celotni impozantnosti letošnje razstave obilo pripomogli. Vsekakor lahko rečemo, da bo letošnji velesejem po svoji raznovrstnosti in po številnih inozemskih trgovcih najbolj pestrobojen in dolžnost je nas vseh, da si ogledamo prireditve od dne 26. junija do 5. julija.

× Označevanje bivališča v carinskih dokumentih. Posamezni uvozniki in izvozniki navajajo v carinskih dokumentih pomanjkljive podatke. To se dogaja tudi v primerih, v katerih so točni podatki v lastnem interesu plačnikov to je kadar gre za pobrano 4% davčno varščino, katero je odpremiti finančni upravi, da jo zaračunaj v dobro plačniku. Vsled netočnih podatkov zadržujejo carinarice odpremo pobranih davčnih varščin dokler nesporno ne ugotove identitete plačnikov vseh davčnih varščin. Finančna uprava prejema zaradi tega pobrane varščine precej pozno. Posledica tega je, da morajo davkoplačevalci med tem zapadle davke znova plačevati pri davčnem uradu, dasi bi bili poravnani z davčnimi varščinami, pobrani na carinarnicah. Interesanti, ki plačujejo davčne varščine na carinarnicah, naj bi torej na carinskih dokumentih vedno točno navedli svoje bivališče. Pripominja se, da se carinski podatki ne smejo nikdar uporabljati in ukoriščati za davčne namene, to je pri odmeri davkov.

LJUBLJANSKA BORZA,
v torek, 8. junija 1926.

Vrednote: Merkantilna banka, Kočevje dep. 100, bl. 102, zaklj. 102.

Blago: Trami sortirani, feo nakl. postaja 1 vag., den. 262.50, bl. 262.50, zaklj. 262.50; deske po naročilu, feo nakl. post. 1 vag., den. 452.50, bl. 452.50, zaklj. 452.50; smrekovi, jelovi blodi od 25 cm napr., feo nakl. post. 2 vag., den. 180, bl. 180, zaklj. 180; koruza, feo vag. sremska postaja 1 vag., den. 143, bl. 143, zaklj. 143; ajda domača, feo vag. slov. postaja 1/2 vag., den. 255, bl. 255, zaklj. 255.

BORZE.

Zagreb, 8. junija. Devize: Newyork izplačilo 56.425—56.725, London izplačilo 275.425 do 276.625, Pariz izplačilo 174.49—166.49, Praga izplačilo 167.75—168.75, ček 167.71 do 168.71, Curih ček 1096.098—1100.048, Milan izplačilo 209.16—210.36, Dunaj ček 800.3 do 804.3, Berlin izplačilo 1350—1354.

Curih, 8. junija. Beograd 9.14, Newyork 516.625, London 25.14, Pariz 15.25, Praga 15.31, Milan 19.16, Berlin 123, Bukarešta 2.10, Sofija 8.7425, Budapešta 0.607220, Dunaj 73.

Jack London:

Morski vrag.

Ko pa sem ga spravil v posteljo, je iznova položil roke na obraz in zakril oči. Ko pa sem se obrnil, da bi odšel, sem slišal, kako je zamrmral: »Bolan sem, silno bolan.«

Ko sem odšel iz kabine, me je Maud vprašujoče pogledala. Zmajal sem z glavo in rekel:

»Nekaj se mu je prigodilo. Ne vem pa, kaj. Brez pomoči je in prestrašen, mislim, prvokrat v svojem življenju. Zgoditi pa se je moralo prej, predno sem ga sunil z nožem. Ranil sem ga samo po vrhu. Vi ste morali videti, kaj se mu je prigodilo.«

Ona pa je odmajala z glavo. »Ničesar nisem videla. Meni je ravno tako skrivnostno. Nenadoma me je izpustil in se opotekal od mene. Ampak kaj naj storimo? Kaj naj storimo?«

»Počakajte me, prosim, da se vrnem,« sem odgovoril.

Odšel sem na palubo. Louis je bil pri krmilnem kolesu.

»Pojdi v predladje, pa spat!« sem dejal in prevzel kolo.

Hitro je ubogal in ostal sem sam na palubi. Kotikor mogoče tiho sem razmotal vrhna jadra, spustil zunanje sprednje jadro in glavno jadro nizdol. Nato sem se vrnil k Maudi. Položil sem prst na usta v znamenje, da naj bo tiho, in stopil v Larsenovo sobo.

95

Bil je še vedno v isti legi, v kateri sem ga bil zapustil. Glava se mu je zibala, skoraj zvijala sempatja.

»Ali morem za vas kaj storiti?« sem vprašal.

Izprva mi ni odgovoril, ko sem pa vprašanje ponovil, je dejal: »Ne, ne, mi je že dobro. Pusti me samega do jutri zjutraj.«

Ko sem se pa okrenil, da bi odšel, sem opazil, da se mu je glava začela iznova zibati. Maud je potrpečljivo čakala name in razveselil sem se, ko sem videl, kako kraljevsko je držala glavo in kako mirne so bile njene sijajne oči. Res mirne in gotove so bile kot njen duh.

»Ali se mi zaupate za kakih šeststo milj dolgo vožnjo?« sem vprašal.

»Vi mislite — —« je vprašala in spoznal sem, da me je prav razumela.

»Da, baš to mislim,« sem odvrnil. »Ne preostaja nam nič drugega kot odprti čoln.«

»Zaradi mene, seveda,« je rekla. »Vi ste tukaj gotovo tako varni kot ste bili.«

»Ne, nič drugega nam ne preostaja kot odprti čoln,« sem ponovil trdovratno. »Prosim, oblecite se kolikor se morete toplo in spravite v sveženj vse, kar koli želite vzeti seboj.«

»In z največje naglico,« sem še dejal, ko se je obrnila proti svoji sobi.

Ladijska zaloga je bila tik pod kabino; odprl sem vrata v tleh, vzel svečo, se spustil v odprtino in začel prebrskavati ladijsko zalogo. Največ sem vzel konzerv

in ko sem končal, so se zgoraj prikazale postrežljive roke, ki so sprejele, kar sem podal kviško.

Ravnala sva kolikor mogoče tiho. Vzel sem tudi nekaj odej, rokavic, oblek iz poveščenega platna, čepic in drugih takih reči. Ni bila lahka stvar, zaupati se v majhnem čolnu tako nemirnemu, vihnemu morju, in neobhodno je bilo potrebno, da se dobro zavarujeva zoper mrz in moč.

Mrzlično sva delala in nosila najino rebo na palubo, kjer sva jo zložila sredi ladje; tako mrzlično, da je morala Maud, ki ni imela desti moči, izmučena odnehati in sesti na stopnice. Ker pa ji to še ni dalo moči, je legla vznak na trdo palubo in iztegnila roke. Na ta način si je bila tudi moja sestra večkrat pomagala in tako sem vedel, da bo kmalu zopet pri moči. Vedel sem tudi, da orožje ne bi bilo napačno; stopil sem zopet v Wolf Larsenovo sobo in vzel njegovo lovsko in vojaško puško. Ogovoril sem ga, on pa ni dal odgovora, dasi se mu je glava še vedno zibala sempatja in ni spal.

»Z Bogom, Lucifer,« sem šepnil sam pri sebi, ko sem narahlo zaprl vrata.

Tudi streliva sem si moral dobiti; to je bilo kaj lahko, dasi sem moral zavoljo tega stopiti na medkrovne stopnice. Tam so bili lovci zložili zaboje s strelivom katere so jemali seboj v čolne; komaj dva koraka oddaljen od šumnih gostovalcev sem vzel dva zaboja.

(Dalje prih.)

„**Vinocet**“ tovarna vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana, nudi

najfinejši in najokusnejši namizni kis iz vinskega kisa.

ZAHTEVAJTE PONUDBO!

Tehnično in higijenično najmodernejše urejena kisarna v Jugoslaviji.

Prostora: Ljubljana, Dunajska cesta št. 1a, II. nadstropje.

VRTNARSKE ZADEVE

posreduje

Goikovo „Vrtnarsko podjetje“ v Kranju.

Blizu Prešernovega spomenika za vodo.

Najboljša, najcenejša
kolesa in šivalni stroj
so edino

Petelinčevi

znamke

Gritzner, Adler, Phönix

za dom, obrt in industrijo. Pouk brezplačen, ugodni plačilni pogoji. Tudi na obroke. Večletna garancija.

Josip Petelinc, Ljubljana

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 para, debelo tiskano Din 1.—.

NARODNI DOM
ŠTAJERSKA KLET
OSET, Maribor
2 kegljišča, klubi, prvovrstna vina.

Tri lepe
poslovne sobe
v I. nadstropju odda z no-
vembrom Pokojniški za-
vod za nameščenje v
Ljubljani, Gledališka bl. 8.

Otomane

najfinejše izdelave v damastu 700 Din, v blagu 800—1000 Din, modroci iz najfinejše trave 250 Din in vsa tapetniška dela najceneje Rud. Sever, Gosposvetska cesta 6.

Celulozni les

Mehka drva, plača najbolje Fructus, Ljubljana, Krekov trg 10.

Za v Prago

priporočila podpisana tveška vse

telovadne oblačilne potrebščine

za člane, naraščaj in deco.

— Solidno in lepo izdelani kroji po najnižji ceni.

Zahtevajte cenike!

BRATA CAPUDER

LJUBLJANA
Wolfova ulica 1/II.

PREMOG - ČEBIN

Wolfova 1/II. - Telef. 56.

Poletna stanovanja

z opremo se dobe v grad-
ščini v Višnji gori. Okoli
gradu in v gozdu mirno
in prijazno sprehajališče.
Vpraša se pri oskrbniku.

Kupimo

star svinec. — Mestna plina, Ljubljana.